

ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова державної екзаменаційної
комісії

генерал-майор

І.М. ЧУБЕНКО
2013 р.

КРИТЕРІЇ

оцінювання теоретичних знань і практичних навичок курсантів п'ятого курсу усіх спеціальностей при складанні державного екзамену з навчальної дисципліни "Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка і спорт"

Начальник Військового інституту
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

генерал-майор В.В. БАЛАБІН

"17" 2013 р.

Розглянуто та ухвалено на засіданні
Вченої ради Військового інституту
Київського національного
університету імені Тараса Шевченка

Протокол № 4 від 19.12. 2013 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Підставою для визначення оцінки на державному екзамені є рівень засвоєння курсантом теоретичного матеріалу та опрацювання практичних завдань, передбачених навчальною програмою у Військовому інституті, здатність виконувати службові обов'язки та типові завдання військово-професійної діяльності на відповідних посадах.

2. МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ОЦІНКИ ПРИ СКЛАДАННІ ДЕРЖАВНОГО ЕКЗАМЕНУ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, СПЕЦІАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА І СПОРТ”.

2.1. Визначення оцінки при складанні державного екзамену з навчальної дисципліни “Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка і спорт” у вищому військовому навчальному закладі проводиться у відповідності до Настанови з фізичної підготовки, затвердженої наказом Міністра оборони України від 30.12.09 № 685 “Про затвердження Настанови з фізичної підготовки у Збройних Силах України”

2.2. Під час перевірки військовослужбовців з рукопашного бою призначається п'ять передбачених програмою прийомів із різних груп: прийоми бою зі зброєю; прийоми бою рукою і ногою; звільнення від захватів; обеззброєння противника; больові прийоми; кидки; спеціальні прийоми.

Виконання прийомів оцінюється:

– “виконано” – якщо прийом проведено відповідно до опису, швидко і впевнено;

– “не виконано” – якщо прийом проведено не відповідно до опису або були зроблені грубі помилки чи зупинка під час його проведення.

Прийоми, що проводяться в парах, виконуються тільки за командою того, хто перевіряє. Завдання можуть бути обумовлені і необумовлені, коли тому, хто виконує, не оголошується характер атакуючих дій умовного противника.

Військовослужбовцю за виконання прийомів виставляється оцінка:

– “відмінно” – якщо виконано п'ять прийомів;

– “добре” – якщо виконано чотири прийоми;

– “задовільно” – якщо виконано три прийоми;

– “незадовільно” – якщо виконано менше, ніж три прийоми.

2.3. Рівень теоретичних знань оцінюється:

– “відмінно” – якщо відповідь на поставлене питання по суті правильна і повна;

– “добре” – якщо відповідь на поставлене питання по суті правильна, але недостатньо повна або викладена з неістотними за змістом помилками;

– “задовільно” – якщо відповідь на поставлене питання в основному правильна, але викладена неповно чи з окремими істотними помилками;

– “незадовільно” – якщо відповідь не розкриває суті поставленого питання.

2.4. При оцінюванні виконання методичного завдання з фізичної підготовки враховуються п'ять показників:

- зовнішній вигляд, стройова виправка;
- вміння назвати, чітко показати і пояснити вправу;
- вміння вибрати раціональну методику навчання і командувати тими, хто навчається;
- вміння попереджати і виправляти помилки, здійснювати страховку і надавати допомогу тим, хто навчається;
- вміння визначати стан тих, хто навчається, і правильно дозувати фізичне навантаження.

Якість виконання методичного завдання оцінюється:

- “відмінно” – якщо завдання виконано правильно і впевнено;
- “добре” – якщо завдання виконано правильно, але недостатньо впевнено;
- “задовільно” – якщо завдання виконано в основному правильно, але невпевнено і з незначними помилками;
- “незадовільно” – якщо завдання не виконано або виконано невпевнено і з грубими помилками.

За рішенням особи, що перевіряє, завдання виконується повністю або частково.

Визначення помилок під час оцінки знань і практичних вмінь при виконанні методичного завдання. (Таблиця 3).

2.5. Оцінка методичної підготовленості курсантів складається з оцінок, одержаних за відповідь на теоретичне питання і виконання методичного завдання. (Таблиця 4):

- “відмінно” – якщо одержані перша оцінка не нижче “добре”, а друга “відмінно” відповідно;
- “добре” – якщо одержані перша оцінка не нижче “задовільно”, а друга “добре” відповідно;
- “задовільно” – якщо одержані перша оцінка не нижче “задовільно”, а друга “задовільно” відповідно;
- “незадовільно” – якщо одержана одна з оцінок “незадовільно”.

2.6. Фізична підготовленість курсантів (військовослужбовців-чоловіків), перевіряється за вправами, які за своїм призначенням мають загальну та спеціальну (військово-прикладну спрямованість):

1. Вправа № 1 “ Підтягування на перекладині ”;
2. Вправа № 22 “ Біг на 100 м ”(старт лежачи);
3. Вправа № 28 “ Біг на 3 км ”;
4. Вправа № 43 “ Прийоми рукопашного бою ”.

2.7. Фізична підготовленість курсантів (військовослужбовців-жінок), перевіряється за вправами, які за своїм призначенням мають загальну та спеціальну (військово-прикладну спрямованість):

1. Вправа № 5 “Комплексна силова вправа”;
2. Вправа № 8 “Комплексна вправа на спритність”;
3. Вправа № 23 “Біг на 100 м”;
4. Вправа № 26 “Біг на 1 км”.

2.8. Оцінка фізичної підготовленості курсантів військових навчальних закладів складається з оцінок, отриманих ними за виконання всіх призначених для перевірки вправ, і визначається:

- “відмінно” – якщо половина і більше оцінок “відмінно”, решта – “добре”;
- “добре” – якщо половина і більше оцінок не нижче “добре”, решта – “задовільно”;
- “задовільно” – якщо більше половини оцінок “задовільно” за відсутності оцінок “незадовільно”.
- “незадовільно” – якщо отримана одна оцінка “незадовільно”.

Для виконання вправ дається одна спроба. В окремих випадках (під час зриву, падіння, тощо) перевіряючий, який приймає екзамен може дозволити виконати вправу повторно. У разі її повторного виконання оцінка знижується на один бал. Виконання вправ з метою покращення отриманої оцінки не дозволяється.

2.9. Загальна оцінка з фізичної підготовки курсантів складається з оцінок їх фізичної та методичної підготовленості. (Таблиця 5):

- “відмінно” – якщо оцінка фізичної підготовленості “відмінно”, а методичної не нижче “добре”;
- “добре” – якщо оцінка фізичної підготовленості не нижче “добре”, а методичної не нижче “задовільно”;
- “задовільно” – якщо оцінка фізичної підготовленості “задовільно”, а методичної – не нижче „задовільно”;
- “незадовільно” – якщо отримана одна з оцінок “незадовільно”.

У випадку неможливості скласти державний екзамен з дисципліни „Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка і спорт” за станом здоров’я курсанта протягом терміну, який відведено на екзаменаційну сесію, рішенням Голови Державної екзаменаційної комісії йому може бути виставлена оцінка, яка отримана курсантом на останньому екзамені з даної навчальної дисципліни.

2.10. Результати складання державного екзамену оцінюються в балах згідно кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Загальна оцінка розраховується як сума балів, отриманих курсантом при відповіді на кожне питання та практичне завдання екзаменаційного білету з урахуванням коефіцієнтів та національною шкалою. (Таблиця 1):

Таблиця 1.

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	
90-100	“5”	Відмінно
75-89	“4”	Добре
60-74	“3”	Задовільно
1-59	“2”	Незадовільно

Підсумкова оцінка, яка отримана за виконання всіх контрольних вправ дорівнює балу (Таблиця 2):

Таблиця 2.

Семестр	Підсумкова оцінка за виконання контрольних нормативів згідно з вимогами наказу МОУ № 685 від 30.12.09	Рейтингові бали	
		Практичне виконання контрольних вправ	Методична підготовка
10	“5”	80	20
	“4”	68	14
	“3”	54	8
	“2”	21	мінус 21

Таблиця 3.

Єдині критерії до визначення помилок під час оцінки знань і практичних вмінь при виконанні методичного завдання.

Перелік помилок та недоліків при виконанні методичного завдання		
1.	Завдання виконано правильно, але недостатньо впевнено.	Під недостатньою впевненістю слід розуміти ухилення від зразкового показу вправи через можливу втрату темпу виконання завдання та відсутність емоційності у поясненні вправи; надмірний усний опис вправи або спроба вживання військового жаргону при визначенні дій за вимогами вправи (наприклад: “Вправу “Солдацька дружина” почи-НАЙ”); відсутні уміння висловлювати розпорядження та вказівки (слухач, курсант змушений виправляти помилки застосовуючи прохання, упрощування); при виконанні завдання слухач, курсант змушений інколи звертатися до плану-конспекту; під час показу вправи або її пояснення жестикуляція помірна; при керуванні підрозділом та виданні вказівок або розпоряджень, під час пояснення вправи (прийому) курсант, слухач не розрізняє попередньої команди від виконавчої, має одноманітну, тягучу мову або занадто швидкий темп мови, що викликає млявість та байдужість тих, хто навчається.
2.	Завдання виконано в основному правильно, але невпевнено і з незначними помилками.	Під невпевненістю слід розуміти відсутній зразковий показ вправи та емоційність у поясненні вправи; надмірний усний опис вправи або спроба вживання військового жаргону при визначенні дій за вимогами вправи(наприклад: “Вправу “Солдацька дружина” почи-НАЙ”); під час визначення порядку виконання вправи та при поданні команд застосовуються слова-паразити

		<p>(наприклад: “Вправу <u>робити</u> почи-НАЙ”; "Вихідне положення: руки прямо, <u>перед собою</u>); відсутні уміння висловлювати розпорядження та вказівки (слухач, курсант змушений виправляти помилки застосовуючи прохання, упрощування); при виконанні завдання слухач, курсант змушений постійно звертатися до плану-конспекту; під час показу вправи або її пояснення жестикуляція надмірна; при керуванні підрозділом та виданні вказівок або розпоряджень, під час пояснення вправи (прийому) слухач, курсант не розрізняє попередньої команди від виконавчої, має одноманітну, тягучу мову або занадто швидкий темп мови, що викликає млявість та байдужість тих, хто навчається. Підготовча команда не подається: чітко (виразно), гучно і, протяжно. Військовослужбовці не розуміють, яких дій вимагає від них керівник. Виконавча команда не подається після паузи гучно, уривчасто і чітко, що призводить до неточного здійснення її.</p> <p>Під незначними помилками слід розуміти те, що вправу чи прийом проведено у відповідності з описом, швидко, але виконано з помилками (через неякісний захват або неправильну стійку при виконанні прийому), які не призвели до перекручення прийому (вправи) і його все ж доведено до завершення; при виконанні вправи або прийому недостатня амплітуда, невелике згинання і розведення ніг, невелике згинання рук при підйомах, виконання силового елемента незначним махом або махового елемента з незначним дожимом, додавання зайвих рухів або махів, доторкання снаряду без втрати темпу, нестійке приземлення; інколи відсутній дзеркальний показ вправи, а для вправ, що виконуються у русі – відсутній рух назустріч строю.</p> <p>Слухач, курсант не виправляє помилки при виконанні вправи шляхом зауважень тим, хто навчається; при виконанні методичного завдання не підтримується щільність заняття, (відношення часу, затраченого на виконання вправ, до всього часу занять); не повністю враховується фізична підготовленість та ступінь фізичного навантаження (ступінь впливу фізичних вправ на організм тих, хто навчається).</p>
3.	<p>Завдання не виконано або виконано невпевнено і з грубими помилками.</p>	<p>Під грубими помилками слід розуміти те, що слухач, курсант не володіє методикою показу вправи. Постійно не здійснює дзеркальний показ вправи; не виправляє помилки при виконанні вправи; не може чітко і лаконічно дати послідовність виконання вправи; при виконанні вправи не правильно подає команду; не витримує дозування фізичного навантаження; не витримує послідовність змісту проведення заняття.</p> <p>У підготовчій частині не включаються стройові прийоми і вправи на увагу; вправи в ходінні та біганні, загальнорозвиваючі вправи на місці, в тому числі вправи на удосконалення положення “наскок” і “зіскок”, комплекси вільних вправ, вправи удвох, спеціальні вправи і вправи в стрибках. Зміст підготовчої частини складають вправи, прийоми і дії не загальнорозвиваючого характеру та виконуються на місці, а потім в русі. Загальнорозвиваючі вправи не включають потягуючі вправи; вправи для м'язів рук і плечового пояса, тулуба, ніг виконуються навпаки: для м'язів ніг, тулуба і т. д. Вправи у парах, комплекси вільних вправ, стрибки керівник не показано зразково. Підбір вправ здійснено без врахування завдань, які вирішуються в основній частині занять.</p>

Виконання вправ на місці і в русі починається без визначення вихідного положення та не подана команда “Вихідне положення - ПРИЙНЯТИ”. Виконання вправи здійснено без команди “Вправу почи-НАЙ”. Закінчення виконання вправи на місці здійснено без команди на останній рахунок “СТІЙ”, в русі - “Вправу-ЗАКІНЧИТИ”. Складні вправи не виконуються за розподілом.

При виконанні або показі вправ допущені значні помилки: виконання махового елемента із значним дожимом, зроблена зупинка там, де потрібно злите виконання вправи, падіння або опора руками на землю після приземлення; якщо вправа не виконана або перекручена (пропуск елемента, падіння зі снаряду, у опорних стрибках - поштовх однією ногою чи перебір руками); якщо прийом проведено не у відповідності з описом або не доведено до завершення.

В основну частину занять не включаються вправи на перекладині, брусах, в опорних і безопорних стрибках, акробатичні і комплексні вправи, вправи з гирями, на тренажерах і багатопролітних гімнастичних снарядах, в рівновазі, лазанні, рухливій грі та естафети.

Ознайомлення з вправою не сприяє створенню в тих, хто навчається, правильного уявлення про розучувану вправу. Під час ознайомлення з вправою не виконано пояснення техніки виконання та її призначення; не показано при явній необхідності, вправу ще раз за частинами чи за розділами з супутнім поясненням техніки виконання.

Розучування не спрямоване на формування в тих, хто навчається, нових рухливих навичок.

Удосконалення не спрямоване на закріплення у тих, хто навчається, рухливих навичок і умінь. Удосконалення у виконанні вправ, розвиток фізичних і спеціальних якостей не забезпечується постійним фізичним тренуванням.

Слухач, курсант не володіє методами тренувань та плуває під час застосування рівномірний, повторний, змінний, інтервальний, контрольний і змагальний метод.

В основній частині слухач, курсант уникає вирішення завдань щодо оволодіння військово-прикладними рухами, навичками та їх удосконалення, розвиток фізичних і спеціальних якостей, виховання моральних і психічних якостей, удосконалення бойової злагожденості військових підрозділів, формування умінь діяти в складних умовах. Основна частина заняття проводиться на двох і менше навчальних місцях без наступної їх зміни і не закінчується тренуванням у бігові чи комплексним тренуванням.

Виконання вправ на навчальних місцях не організовується груповим чи фронтальним способом. Слухач, курсант не розрізняє ці способи.

При груповому способі не вказані навчальні місця. Слухач, курсант не подав команди:

- “Рота (взвод), до місць занять кроком (бігом) - РУШ”;
- “До виконання вправ - ПРИСТУПИТИ”;
- для зміни місць занять не подав команду “Вправу - ЗАКІНЧИТИ”.

При першій зміні не вказано порядок переходу.

	<p>При фронтальному способі слухач, курсант після закінчення підготовчої частини не визначив перше навчальне місце і не подав команду “До місця заняття кроком (бігом) - РУШ”.</p> <p>Заключна частина занять проведена без вирішення в ній завдань приведення організму військовослужбовців у відносно спокійний стан, наведення порядку на навчальних місцях та підведення підсумків занять. В зміст заключної частини не включені ходьба, біг в уповільненому темпі, вправи в глибокому диханні і для розслаблення м'язів.</p>
--	---

Таблиця 4.

Єдині критерії до оцінки методичної підготовки

Методична підготовленість		
Теоретичне питання	Методичне завдання	Загальна оцінка з методичної підготовки
“Відмінно”	“Відмінно”	“Відмінно”
“Добре”	“Відмінно”	“Відмінно”
“Відмінно”	“Добре”	“Добре”
“Добре”	“Добре”	“Добре”
“Задовільно”	“Відмінно”	“Добре”
“Задовільно”	“Добре”	“Добре”
“Відмінно”	“Задовільно”	“Задовільно”
“Добре”	“Задовільно”	“Задовільно”
“Задовільно”	“Задовільно”	“Задовільно”
“Відмінно”	“Незадовільно”	“Незадовільно”
“Добре”	“Незадовільно”	“Незадовільно”
“Задовільно”	“Незадовільно”	“Незадовільно”
“Незадовільно”	“Відмінно”	“Незадовільно”
“Незадовільно”	“Добре”	“Незадовільно”
“Незадовільно”	“Задовільно”	“Незадовільно”
“Незадовільно”	“Незадовільно”	“Незадовільно”

Єдині критерії до загальної оцінки з фізичної підготовки

Практичне виконання контрольних вправ (кількість балів)	Методична підготовка (кількість балів)	Загальна оцінка з фізичної підготовки (загальна сума балів)
“Відмінно” (80)	“Відмінно” (20)	“Відмінно” (100)
“Відмінно” (80)	“Добре” (14)	“Відмінно” (94)
“Відмінно” (80)	“Задовільно” (8)	“Добре” (88)
“Добре” (68)	“Відмінно” (20)	“Добре” (88)
“Добре” (68)	“Добре” (14)	“Добре” (82)
“Добре” (68)	“Задовільно” (8)	“Добре” (76)
“Задовільно” (54)	“Відмінно” (20)	“Задовільно” (74)
“Задовільно” (54)	“Добре” (14)	“Задовільно” (68)
“Задовільно” (54)	“Задовільно” (8)	“Задовільно” (62)
“Відмінно” (80)	“Незадовільно” (– 21)	“Незадовільно” (59)
“Добре” (68)	“Незадовільно” (– 21)	“Незадовільно” (47)
“Задовільно” (54)	“Незадовільно” (– 21)	“Незадовільно” (33)
“Незадовільно” (21)	“Відмінно” (20)	“Незадовільно” (41)
“Незадовільно” (21)	“Добре” (14)	“Незадовільно” (35)
“Незадовільно” (21)	“Задовільно” (8)	“Незадовільно” (29)
“Незадовільно” (21)	“Незадовільно” (– 21)	“Незадовільно” (0)

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри загальновійськових дисциплін, протокол № 6 від “30” 10 2013 р.

Начальник кафедри загальновійськових дисциплін військового факультету фінансів і права
полковник

В.К. ШВАБ

“30” 10 2013 р.

Розглянуто та ухвалено на засіданні Вченої ради військового факультету фінансів і права, протокол № 5 від “19” 11 2013р.

Начальник військового факультету фінансів і права
полковник

В.І. ЛІСОВСЬКИЙ

“19” 11 2013р.